

Star Wars

Sedmá část hvězdné série dnes přichází do českých kin.

KULTURA
str. 18

Průmyslová evoluce

Výrobní podniky čekají do pěti let zásadní technologické změny, říká šéf Siemens ČR Eduard Palíšek.

ROZHOVOR
str. 14–15

📈 CZK/EUR • 27,030 / -0,010 Kč 📈 CZK/USD • 24,726 / -0,156 Kč 📈 PX • 930,13 / +0,12 % 📈 EURO STOXX 50 • 3 253,90 / +0,38 % 📈 ZLATO • 1074,43 \$ / +1,36 %

KOMENTÁŘ: UHELNÁ SLEPOTA ČESKÉ VLÁDY / str. 16

Krátce

Vojsko chce nalákat tisíce lidí

Armáda zatraktivní službu aktivním záložákům. Jejich zaměstnavatelům zvýší náhrady. Naopak zavedení povinných plošných odvodů včera definitivně padlo. **str. 3**

Vitásková čelí novému trestnímu oznámení

Několik provozovatelů obnovitelných zdrojů podalo trestní oznámení na předsedkyni Energetického regulačního úřadu Alenu Vitáskovou. Odmítá totiž vypsát podporu pro většinu zelených elektráren. **str. 3**

Slabý rubl přitáhl do Ruska turisty

Významný podíl na příjezdové turistice v Rusku mají Turci. Ti budou ale od ledna nově potřebovat víza. Nejpočetnější zastoupení mezi turisty mífícími do Ruska měli letos Číňané, kteří ukousli podíl 22,9 procenta. Na druhém místě byli Němci a na třetím Američané. **str. 8**

twitter.com/e15news

STANISLAV ŠULC:

Podle četky bude nejnebezpečnější ozbrojená skupina v zemi, myslivci, lovit divočáky celoročně. S trojkou v žile vypadá jako divočák každý.

Největší žízeň je česká

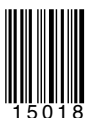

Spotřeba piva na osobu (v litrech za rok)

144	Česko
107	Německo
104	Rakousko
98	Polsko
95	Litva
83	Lucembursko
81	Irsko
80	Chorvatsko
78	Finsko
78	Lotyšsko
78	Slovinsko
74	Rumunsko

Pramen The Brewers of Europe, za rok 2014

Česko si udržuje prvenství ve spotřebě piva a je jeho **šestým největším producentem** v Evropě. Pozoruhodný je pokračující boom evropských minipivovarů, díky nimž se celkový počet výrobců během pěti let zvýšil o tři čtvrtiny na více než **6500**. **BYZNYS / str. 4**

9 771803 454307 15018

Zápisník
Jana Stuchlíka

Slibem nezarmoutíš

Bylo až dojemné sledovat, jak se před pařížskou klimatickou konferencí i během ní ozývaly korporace, jež se bily v prsa, kterak budou snižovat emise skleníkových plynů. Včetně ČEZ. Jeho šéf už na jaře přislíbil, že do roku 2050 bude podnik bezemisní. Ku příležitosti konference přidal na první pohled slušný závazek, že do roku 2020 sníží produkci oxidu uhličitého na megawathodinu o 46 procent oproti roku 2001.

Tak se na to zelenání podívejme podrobněji. Zase až tak velké úsilí to ČEZ stát nebude. Ještě na začátku století spalil ročně třicet milionů tun uhlí a vypustil 36,5 milionu tun oxidu uhličitého. Kvůli výrobě megawathodiny elektřiny vyprodukoval 0,7 tuny oxidu uhličitého. O rok později spustil Temelín. Výrobu v uhelných elektrárnách včetně emisí snížil do loňska o třicet procent. Aby ČEZ splnil vyhlášený cíl, musí se v roce 2020 dostat na 0,38 tuny oxidu uhličitého na megawathodinu. Jinými slovy během pěti let musí elektrárenský gigant snížit emise o milion a čtvrt tuny. Tedy o pět procent.

Nezávisle na cíli plánuje ČEZ útlum výroby v několika starých uhelných elektrárnách. Obnovené a nové zdroje bývají ke klimatu o něco šetrnější. Šéf skupiny tedy jen popsal existující stav. Totéž se týká dlouhodobého slibu pro rok 2050. Z čeho by taky emise vznikaly, když tady tou dobou nebude uhlí, které by se v elektrárnách dalo spálit?

Protagonisté dne

Alena VITÁSKOVÁ
PŘEDSEDKYNĚ ERÚ

Odmítá vypsát podporu pro většinu zelených elektráren. Několik provozovatelů na ni proto podalo trestní oznámení.

str. 3

Rob MYERS
ZAKLADATEL RM SOTHEBY'S

Očekávalo se, že aukce historických vozů v New Yorku vynese přes sto milionů dolarů. Veterány zklamaly, bylo to o třicet milionů dolarů méně.

str. 8

Jan NOVIKOV
ŠÉF ALMAZ-ANTEJ

Koncern Ioni utřil nejvice z ruských zbrojařských firem. Vyrábí ostatně raketový komplex BUK, jímž byl Ioni sestřelen malajsijský boeing.

str. 10

Foto Euro Image Glas

POD TLAKEM. Norma musí platit do 18. dubna příštího roku, protože do té doby musí Česko přejmout do zákona tři evropské směrnice, vysvětluje ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová (ANO).

Poslanci: Vláda na zákon o zakázkách příliš tlačí

■ Sněmovna nedostala čas na to, aby prodiskutovala a upravila novou normu. Koalici kritizují i podnikatelé.

Pavel Otto

Je to nejdůležitější zákon této vlády. Tak jeho předkladatelka, ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová (ANO), s oblibou označuje zcela novou normu o veřejných zakázkách. Obdobně smýšlí i premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) – na kvalitě předlohy je podle něho závislé čerpání evropských peněz.

Zákon však vznikl za pouhých deset měsíců a i jeho schvalování je značně uspěchané. Poslanecká sněmovna nemá prostor na jeho úpravy, řekl Petr Bendl (ODS) z výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Právě ten má kvalitu normy garantovat.

„Velice složitý zákon o sedmi stech stranách a téměř třech stovkách paragrafů dala vláda do sněmovny pozdě. Máme extrémně málo času na to, abychom

jej prostudovali a připomínkovali. Něco takového se nikdy nestalo,“ uvedl Bendl.

Lhůta na podávání připomínek vyprší zítra a do 4. ledna se k nim vyjádří úřad ministryně Šlechtové. Pak se zřejmě poslanci sejdou na mimořádné schůzi. Celý legis-

bývá shovívavý. Zdržení o měsíc či dva by žádné drama nezpůsobilo. Neúspěšně jsem navrhoval alespoň uspořádání odborného semináře. Ani na ten není čas,“ dodal Bendl.

Výhrady má i Ladislav Velebný z ČSSD. „Kvůli špatné komunikaci ministerstva pro místní rozvoj s Legislativní radou vlády a antimonopolním úřadem se na poslední chvíli řešily věci, které měly být už dávno vyřešené,“ poznamenal.

Spory vyvolává například to, že zatímco české firmy se budou muset před zadavateli zakázek doslova svléknout do naha, k zahraničním budou stát a samosprávy benevolentnější. „Je to diskriminace,“ soudí Bendl.

Přílišný spěch kritizují i podnikatelé. „Apelujeme na vládu, aby se zaměřila především na kvalitu tohoto stěžejního zákona představujícího kolem šesti set miliard korun ročně,“ stojí ve stanovisku Hospodářské komory ČR. Nesouhlasí také s tím, že by se i nadále mělo soutěžit „na cenu“, aniž by se zohledňovala životnost nebo záruka předmětu zakázky.

Podnikatelé
apelují na vládu,
aby se zaměřila
na kvalitu stěžejního
zákona, který
představuje kolem

600

miliard korun
ročně.

lativní proces, včetně posouzení normy Senátem a jejího podpisu prezidentem, má skončit nejpozději do poloviny dubna.

Právě na dubnovém termínu je podle koalice závislé poskytování dotací. „Výmluvy na EU jsou zástupné. Pokud je zákon ve schvalovacím procesu, přístup Bruselu

Povinné odvody padly. Vojsko chce získat tisíce lidí

■ Armáda ztrátlivní službu aktivním záložákům. Jejich zaměstnavatelům zvýší náhrady.

Opětovné zavedení povinných plošných odvodů mladých mužů a žen definitivně padlo. Občané starší osmnácti let se budou moci přihlásit k branné povinnosti.

Oproti nynějším šesti tisícům korun ročně budou záložáci dostávat trojnásobek této částky.

ti dobrovolně, když požádají o účast na vojenském cvičení. Počítá s tím novela branného zákona, kterou v závěrečném kole schválila Poslanecká sněmovna. Nyní ji projedná Senát.

Původní návrh narazil na odpor výboru pro obranu. Bylo by to administrativně

náročné shromažďování údajů o zdravotním stavu padesáti až sedmdesáti tisíc odvedenců ročně. Výcviková střediska by přitom zvládla připravit jen zlomek z nich.

Někteří poslanci pochybují, zda se po zavedení principu dobrovolnosti objeví dostatek zájemců. Navíc vedle profesionálních jednotek a aktivních záloh vznikne třetí složka vojska. Podmínkou pro účast až na tříměsíčním cvičení, kterým člověk projde nejpozději do dvou let od podání žádosti, bude hlavně zdravotní stav a čistý trestní rejstřík.

Posílení aktivních záloh o několik tisíc lidí si ministerstvo obrany slibuje od další schválené předlohy. Ta má záložákům službu ztrátlivnit a jejich zaměstnavatele motivovat vyššími náhradami, aby je ochotněji uvolňovali na cvičení. Oproti nynějším šesti tisícům korun ročně budou záložáci dostávat trojnásobek. Příslušníci dobrovolných záloh budou mít nárok na dvanáct tisíc. /tto/

Vitásková čelí dalším trestním oznámením

■ Policie prošetří, zda předsedkyně ERÚ porušila zákon, když nevypsala podporu.

Jan Stuchlík

Několik provozovatelů obnovitelných zdrojů podalo trestní oznámení na předsedkyni Energetického regulačního úřadu Alenu Vitáskovou. Odmítá totiž vypsát podporu pro většinu zelených elektráren. Provozovatelé žádají policii, aby zjistila, zda se Vitásková nedopustila trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkonu úřední osoby z nedbalosti a vydírání. Nevěří, že šéfová ERÚ změní názor a podporu vypíše, jakmile příští

týden vláda schválí nařízení, v němž prohlásí, že podpora se nevyplatí, když to zakáže Evropská komise.

„Jako investoři jsme v situaci, kdy nemáme na co čekat. Bez vyplácení podpory můžeme přežít maximálně jedno čtvrtletí,“ říká Zdeněk

mení argumentuje i právní analýzou, kterou vzala na vědomí vláda. Z ní plyne, že Vitáskové nic nebrání vypsát podporu pro zdroje uvedené do provozu před rokem 2013. Nečinností ERÚ vznikne škoda třiceti tisícům provozovatelů.

Policie má zjistit, zda se Vitásková nedopustila zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkonu úřední osoby z nedbalosti a vydírání.

Zeman. Jako jednatel firem Zeman Energy, Rosten a FVE Hrabětice je jedním z těch, kteří trestní oznámení podali. Dohromady tyto elektrárny pobírají zhruba čtyřicet milionů korun ročně. Zeman v trestním ozná-

Vitásková tvrdí, že podporu vypsát nemůže, dokud ji neschválí Evropská komise. Brusel má stanovisko dodat do dubna. Podle právních expertů bude obtížné trestní odpovědnost Vitáskové prokázat.

A150004861

INZERCE

Krátce

Němeček si pochvaloval růst platů v nemocnicích

Konec poplatků v ambulančních a za recept, zveřejňování smluv zdravotních pojišťoven s lékaři a nemocnicemi a úspory ve výdajích na léky označil ministr zdravotnictví Svatopluk Němeček (ČSSD) za své úspěchy roku 2015. Zdůraznil, že platy v nemocnicích stouply o pět procent a od ledna 2016 zajistí úhradová vyhláška jejich růst o dalších pět procent. **NÁZORY str. 16**

Obce dostanou více peněz z DPH

Vyšší podíl z vybrané daně z přidané hodnoty připadne od příštího roku obcím. Přijdou ovšem o svůj podíl

na dani z příjmů od podnikatelů a všech fyzických osob, které podávají daňové přiznání. V rámci novely zákona o rozpočtovém určení daní to schválila Poslanecká sněmovna.

Pražská TOP 09 a ODS jsou proti široké koalici

Zástupci pražské TOP 09 a občanských demokratů odmítli návrh ANO a ČSSD na vytvoření široké koalice. Trvají na menšinové koalici složené z pěti partnerů, která by mohla být uzavřena v lednu. Trojkoalice, kterou tvoří lidovci, Strana zelených a STAN, se o nabídce ještě chce poradit. TOP 09 a ODS také vyzvaly primátorku Adrianu Krnáčovou (ANO) k rezignaci. /čtk/

Nová kniha

Václava Klause a Jiřího Weigla
o současné vlně ilegálního masového přistěhovalectví

k dostání u vašich knihkupců nebo na www.iolympia.cz a www.institutvk.cz

Malé pivovary dobývají Evropu

Češi zůstávají největšími pijáky piva. Avšak ani domácí výrobci stejně jako podniky v celé EU nedokážou vyrábět tolik jako před rokem 2008. Šancí jsou stovky nových pivovarů.

Dušan Kütner

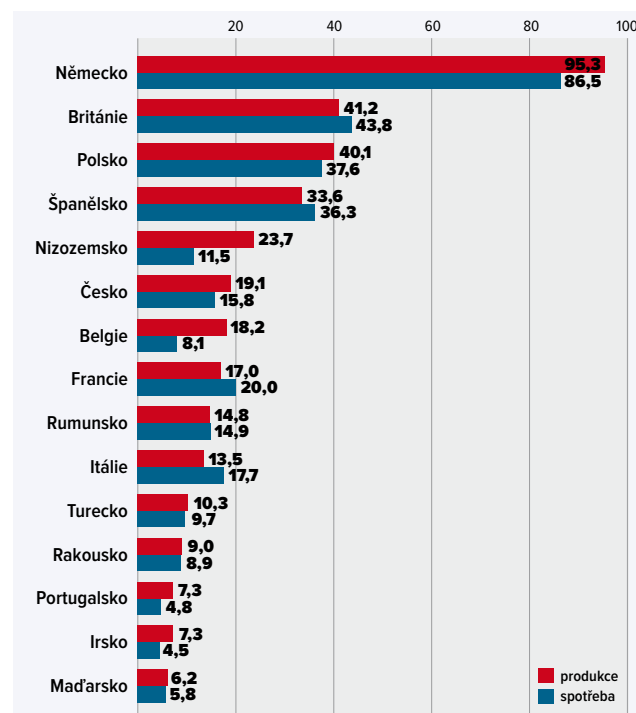
Češi se o své dlouholeté prvenství ve spotřebě piva nemusejí obávat. Také loni se 144 litry na hlavu s velkým náskokem vedli žebříček mezi evropskými zeměmi. Druhé Německo ztratilo 37 litrů na hlavu, třetí Rakousko ještě o tři litry více. Do popředí se ovšem dře Polsko, kde

spotřeba na rozdíl od většiny zemí stoupá a loni atakovala hranici stovky litrů na osobu a rok. Vyplývá to ze studie evropské asociace pivovarníků sdružení The Brewers of Europe.

Nicméně nejen v Česku, ale ani v Evropské unii se podle studie stále nedaří ve výrobě piva dosáhnout hodnot před rokem 2008. Celková produkce v 28 zemích Evropské unie loni činila 384 milionu hektolitrů, což je stále méně než v letech 2009 až 2012. Meziročně ale celkový výstav stoupl, což je důvod, proč se asociace dívá na další vývoj produkce pozitivně.

„Statistiky ukazují, že pivovarnický sektor směřuje k oživení po globální krizi započaté v roce 2008. Čísla potvrzují trendy patrné od roku 2010, kdy celková spotřeba a produkce sice zůstávají stabilní, ale zároveň v Evropě vzniká pozoruhodný počet nových pivovarů,“ uvedl prezident asociace Demetrio Carceller. „Zájem, který konzumenti projevují o rozmanitost evropských piv, pravděpodobně nebyl nikdy vyšší. Výsledkem je, že loni v Evropě spustilo provoz na 700 nových pivovarů,“ dodal. Nárůst počtu producentů je pak podle něj znamením důvěry investorů v celý obor.

Největší výrobci a spotřebitelé piva v EU (rok 2014, v milionech hektolitrů)

Pozn.: podle spotřeby patří do první patnáctky Bulharsko s 5,2 mil. hl na úkor Irsku

Pramen The Brewers of Europe

V Česku loni produkce podle údajů svazu pivovarů mírně stoupla o 2,3 procenta. Pivovary ale za to mohou děkovat především exportu.

Letos za osm měsíců produkce naopak o dvě procenta klesla, zejména kvůli slabšímu odbytu v prvních

měsících roku. Pivovary se také obávají nadcházející legislativy jako zavedení elektronické evidence tržeb a zákazu kouření v restauračních zařízeních, která by mohla snížit počet fungujících podniků a tedy i celkovou spotřebu.

Foto: čtk

Krátce

Přepravce Uber za rok svezl čtvrt milionu lidí

Alternativní taxislužba Uber přepravila v Praze za první rok provozu od srpna 2014 do letošního srpna 250 tisíc cestujících. Takzvané zprostředkování smluvní dopravy nabízejí v Praze například také Liftago nebo Hopin.

Provozovatel TV Nova CET 21 prodával méně

Firma CET 21 provozující televizi Nova loni snížila ztrátu na 582,7 milionu korun z 1,78 miliardy o rok dřív. Tržby vzrostly o 24 procent na 4,2 miliardy korun. /daš, čtk/

Češi patří k lídrům e-prodeje

Internetovému obchodování se v České republice daří. Počet e-shopů dosahuje závratných čísel a nakoupit se v nich dá prakticky cokoli.

Markéta Žižková

Česká republika patří do čela evropského žebříčku v oblasti e-commerce. Zatímco v průměru Evropské unie dosáhl podíl elektro-

nického prodeje na celkovém obrátu podniků sedmácti procent, v Česku činil třicet procent. Vyšší výsledek tak vykazalo pouze Irsko s 37 procenty, ukazují údaje Eurostatu za loňský rok.

„V České republice se internetovému obchodu daří obecně, i spotřebitelů. Počet e-shopů dosahuje závratných čísel a nakoupit se v nich dá prakticky

cokoli,“ řekl výkonný ředitel Asociace pro elektronickou komerci Jan Vetyška.

I v celoevropském průměru ovšem došlo během posledních let k nárůstu. V roce 2008 dosahoval podíl elektronických prodejů na celkovém obrátu podniků se sídlem v EU jen dvanácti procent.

Zpráva Eurostatu připomíná i cíl Evropské komise

na vybudování jednotného digitálního trhu, který by usnadnil e-commerce mezi členskými státy EU. „Zatímco v roce 2014 prodávalo 18 procent podniků v EU elektronicky na svých domácích trzích, e-prodej do zahraničí byl omezenější: osm procent prodávalo online zákazníkům do jiného členského státu EU a pět procent zákazníkům v zemi mimo EU,“ popisuje zpráva statistiků.

Česko bylo s třinácti procenty podniků prodávajících do ostatních států Evropské unie za Irskem a Belgií.

Průměrný podíl elektronického prodeje na obrátu firem dosáhl loni v EU 17 procent, v Česku to bylo 30 procent.

Hoteliéři: Obcházejte rezervační portály

■ Provozovatelé hotelů poprvé spojili síly v marketingové akci. Českým hotelům vadí výše provize i omezení cenové politiky.

Jan Šindelář

Evropští hoteliéři se vůbec poprvé hromadně zapojili do společné marketingové akce proti rezervačním portálům. Osvětová kampaň má název „Book direct“ a nabádá hosty, aby si kupovali pobyty přímo od hotelu a nikoli přes prostředníky. Akce byla vyhlášena tento týden, pod záštitou evropské hotelové federace Hotrec se do ní zapojí čtrnáct evropských zemí včetně české Asociace hotelů

a restaurací. „Věříme, že také čeští hoteliéři se přidají k této společné aktivitě, jejímž cílem je zajistit co největší objem realizovaných rezervací přes vlastní komunikační cesty a tím snížit distribuční náklady,“ uvedl prezident asociace Václav Stárek.

Kampaň bude probíhat především v zapojených hotelech, bude mít podobu například informací na nerušenkách. „Nic to nestojí, jde hlavně o komunikaci s hostem. A možná je to krok k dalším společným aktivitám,“ doplnil Stárek.

Hotely přitom nepopírají, že velké mezinárodní portály typu Booking.com nebo HRS jako distribuční kanál potřebují. V Praze se jejich podíl na všech rezervacích počítá na desítky procent.

Hoteliérům ale vadí řada omezení i výše provize. Podle sdělení jednoho z významných českých hoteliérů se v české metropoli provize pohybuje až kolem 30 procent, pokud hotel chce být viděn a nezapadnout ve výsledcích na posledních místech.

Portály zároveň vyžadují, aby hotel měl stejnou cenu i na svých stránkách. Hotel tudíž sám nemůže nabízet nižší ceny, i když by ve výsledku vydělal oproti prodeji přes Booking více. To se obchází nejrůznějšími vouchery či kódy na slevu.

Podnikatelé si nedělají iluze, že by kampaní nějak zásadně změnili poměr sil na trhu. Jde prý spíše o to ukázat, že umějí táhnout za jeden provaz.

APPLE MUSEUM

Foto apple museum

V PRAZE SE DNES OTEVÍRÁ Apple Museum s největší soukromou sbírkou produktů Apple na světě. Expozice umístěná v Husově ulici představuje nejkomplexnější kolekci počítačů z let 1976 až 2012 a dalších předmětů z produkce firem spojených se jménem Steva Jobse – Apple, Pixar a Next.

A151012625

INZERCE

Vyrábíme pro vás již více než 60 let

- 🔺 velkokapacitní skladovací zásobníky na ropu a chemická média
- 🔺 tlaková zařízení pro petrochemický průmysl a strojírenství

PENTAR

www.pentar.eu

Banky spustily realitní inventuru

■ Realitní portfolio peněžních ústavů se tenčí. Banky se ve velkém zbavují nemovitostí, které ke svému byznysu nepotřebují.

Daniel Novák

Bankovní domy v Česku si začaly dělat pořádek ve svých realitách a těch nepotřebných se zbavují. Často jsou to menší domy v regionálních městech, k mání jsou však i lukrativní nemovitosti typu někdejší centrály UniCredit Bank v Praze na náměstí Republiky, opodál zvažuje Komerční banka prodej své centrály v ulici Na Příkopě.

„Velké banky v posledních letech již úspěšně odprodaly více nežli sto nemovitostí po celé České republice,“ uvedla Zdeňka Klapalová, ředitelka poradenské společnosti Knight Frank, která finančníkům při realitních transakcích často asistuje. Banky o konkrétních výtěžcích z prodejů mlčí. V úhrnu však jde nejméně o jednotky miliard.

Historicky má velké portfolio nemovitostí po celé zemi Česká spořitelna. Aktuálně má více než šest stovek poboček v 628 budovách. Před pěti lety měla o čtyřicet domů více. „Rozdíl způsobila optimalizace ploch a budov, protože naším cílem je mít pobočky tam, kde je klienti

opravdu využijí,“ sdělila Veronika Exnerová z tiskového centra spořitelny.

Dlouhodobě se přebýtečných realit zbavuje také ČSOB. „V rámci nastaveného procesu optimalizace banka letos prodala čtyři nemovitosti, v loňském roce to byly tři nemovitosti,“ sdělila mluvčí banky Pavla Hálová.

Realitní škatulata přitom ještě zdaleka nemusejí být u konce. Roli hraje rovněž přesun klientů na internet. „Podíl kamenných poboček se bude velmi pravděpodobně postupně snižovat ve prospěch on-line prodeje, ale v dohledné budoucnosti určitě nezmizí,“ poznamenal mluvčí tuzemské UniCredit Bank Petr Plocek.

Foto: Euro Martin Pinkas

MALÉ I VELKÉ. Na prodej jsou i lukrativní nemovitosti. Komerční banka například zvažuje prodej centrály v Praze v ulici Na Příkopě.

O nemovitosti bank je zájem. „O objekty na náměstích a hlavních třídách se ucházejí místní investoři, pro které mohou mít i hodnotu zvláštní obliby. Chtějí vlastnit bankovní dům na náměstí a návratnost investice pro

ně není jediné kritérium,“ dodala šéfka Knight Frank. Atraktivní pro investory je takzvaný zpětný pronájem. Banka sice nemovitost prodá, část si ale dál pronajímá. V praxi to dělá například Komerční banka.

A151013144

INZERCE

FEEL THE DIFFERENCE
UŽIJTE SI ZMĚNU NA MAXIMUM

Hypotéky opět zlevňují

■ V listopadu se hypotéky prodávaly za průměrnou sazbu 2,09 procenta, což se blíží letním minimům. A makroekonomické faktory zvýšení sazeb nenahrávají.

Průměrná úroková sazba hypoték v Česku v listopadu mírně klesla na 2,09 procenta z říjnových 2,12 procenta. V červnu a květnu sazba činila 2,05 procenta, což byla nejnižší hodnota za dobu sledování. Vyplývá to z údajů Fincentrum Hypoindexu.

„Z hlediska průměrných úrokových sazeb hypoték se poslední půlrok zdá být skákáním po dně,“ komentoval čísla analytik Fincentra Josef Rajdl. „Opětovné snížení průměrné sazby odpovídá současné makroekonomické situaci v Česku,“ upozornil

analytik skupiny Roklen Lukáš Kovanda. Tu podle něj charakterizuje pokles inflace na svá letošní minima. V globální ekonomice se také opět kumulují faktory, které se deflačně projevují i v Česku, ať už jde o pokles cen pohonných hmot nebo potravin, dodal. „Není důvod, aby šly hypoteční sazby v příš-

tím roce nahoru,“ řekla analytička Partners Lucie Drásalová. Jejich zvýšení by mohly vyvolat pouze důsledky nového zákona o úvěru, které by mohly banky přenést na klienty. Kvůli konkurenci ale žádná banka se zvýšením nebude chtít přijít jako první, dodala.

Ke konci roku se trochu vzpamatovaly počty i objemy hypotečních úvěrů a dostaly se na červencová čísla. V listopadu si hypotéku sjednalo 9032 klientů, což je o 513 více než v říjnu. I objemy proti předešlému měsíci vzrostly na 16,7 miliardy korun.

Objem nových hypoték za celý letošní rok dosáhne podle odhadu šéfa Hypoteční banky Jana Sadila kolem 180 miliard korun, což je zhruba pětinaový nárůst proti dosud rekordnímu roku 2014. /čtk/

Více času při refinancování

Češi budou mít příští rok více času na rozmyšlenou při výběru nové úrokové sazby při refinancování. Banka bude muset poslat klientovi návrh nové sazby nejméně tři měsíce před koncem fixace. Nové pravidlo je součástí zákona o úvěru pro spotřebitele a při kladném projednání sněmovnou by mělo začít platit příští rok na jaře.

Krátce

MOL seskupí aktivity v Česku pod jednu firmu

Většina aktivit maďarské ropné skupiny MOL na českém trhu přejde od začátku ledna pod jednu společnost MOL Česká republika. Důvodem je zjednodušení struktury řízení podniku. MOL v minulých měsících v Česku významně navýšil počet čerpacích stanic na 316, což z něj udělalo dvojku trhu.

ČSA se vrací jako charter do polské Radomi

České aerolinie začnou 20. prosince opět létat z Prahy do polského města Radom s mezipřistáním v Ostravě. Linku přitom zrušily v říjnu po pouhých sedmi týdnech provozu. Podle dopravce nejde o obnovení původního spojení, ale o charterové lety pro polské cestovní kanceláře, na které si budou moci koupit letenky také individuální pasažéři. S návratem

k pravidelnému provozu ČSA v této chvíli nepočítá, protože se původní obchodní model neosvědčil. Více E15.cz

Foto: čtk

Penta dokoupila vydavatelství Astrosat

Skupina Penta Investments koupila zbývajících 49 procent společnosti Astrosat Media od skupiny Bertelsmann, a stala se tak jediným vlastníkem vydavatelství. Cenu společnost nesdělila. Penta je od podzimu vlastníkem vydavatelství VLP, kde v rámci transakce získala 51 procent Astrosatu. /čtk, vag/

VOLCANO

complex

Slabý rubl přitáhl do Ruska turisty

■ Významný podíl na příjezdové turistice v Rusku mají Turci. Od nového roku budou potřebovat víza.

Zdeněk Pečený

Oslabující ruská měna pomohla domácímu turistickému ruchu. Podle informací ruského svazu turistického ruchu, na který se odvolává deník Kommersant, se v prvních devíti měsících letošního roku počet turistů přijíždějících do Ruska meziročně zvýšil o 13 procent. Celkem cizinci podnikli do Ruska v uvedeném období 2,54 milionu cest, což je nejvíce od roku 2008.

„Nárůst počtu návštěvníků přijíždějících do Ruska je důsledkem oslabujícího rublu, který od počátku loňského roku ztratil vůči dolaru 40 procent své hodnoty,“ řekl Kommersantu Vladimir Kantorovič, viceprezident Asociace ruských cestovních kanceláří. Pro řadu zahraničních turistů se zájezd do Ruska stal velmi levnou záležitostí.

Slabý rubl ale též snižuje koupěschopnost ruských turistů. „Od začátku roku spadl počet Rusů vyjíždějících do zahraničí o více než 31 pro-

cent,“ citovala agentura TASS Olega Safanova, šéfa vládní organizace Rostourism.

Nejpočetnější zastoupení mezi turisty mířícími do Ruska měli Číňané, kteří ukousli podíl 22,9 procenta. Na druhém místě byli Němci s 12,6 procenta a na třetím Američané se šesti procenty.

Hned za nimi se umístili Turci, kterým

od ledna Rusko zavede vízovou povinnost, což by podle svazu mohlo mít negativní dopad na příjezdovou turistiku. Ta výjezdová se ale s důsledky potýká již nyní. Vláda v rámci sankcí vůči Turecku zakázala prodej dovolených do této destinace. O něco dříve začal platit zákaz letů do Egypta po zřízení ruského dopravního letounu pravděpodobně následkem výbuchu v zavazadlovém prostoru. Tyto dvě destinace patřily k nejoblíbenějším mezi ruskými vyznavači plážové dovolené s neomezeným přísunem vodky.

Nejpočetnější zastoupení byli s podílem

22,9
procenta Číňané
následovaní Němci,
Američany
a Turky.

Kreml přitvrdí sankce vůči Turecku

Rusko rozšíří sankční režim uvalený na Ankaru. Podle listu Kommersant zakáže ruským firmám uzavírat nové smlouvy s tureckými dodavateli v řadě odvětví. Kromě již platných omezení v turistice a stavebnictví půjde také o restaurace a hotely, dřevařství či o výcvik pilotů. Turci budou také zcela vyloučeni z ruských státních zakázek ve všech odvětvích. Nyní se údajně doladují detaily. Normalizaci vztahů Rusko podmiňuje tureckou omluvou, potrestáním viníků a zaplacením škody. To Turecko odmítá.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 16. 12. 2015

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,806
Čína	1	3,820
Dánsko	1	3,622
EMU	1	27,030
Chorvatsko	1	3,537
Japonsko	100	20,298
Kanada	1	17,969
Maďarsko	100	8,542
Norsko	1	2,829
Polsko	1	6,262
Rusko	100	35,153
Švédsko	1	2,907
Švýcarsko	1	24,970
Turecko	1	8,341
USA	1	24,726
Velká Británie	1	37,118

Akcie na pražské burze

16. 12. 2015

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETIN	172,50	0,06
CETV	61,00	0,00
ČEZ	425,00	0,00
Erste Bank	752,00	-0,24
Fortuna	79,10	-2,10
Kofola	494,80	-0,04
KB	4783,00	1,23
NWR	0,10	0,00
O2 CR	248,00	-0,80
Pegas	736,90	1,64
Philip Mor. ČR	11 835,00	-1,29
PLG	207,00	-0,10
TMR	630,00	0,00
Unipetrol	162,50	0,31
VIG	679,00	-0,85
Celkový objem (v tisících korun)	530 485,19	

LÁSKA, MÍR A PENÍZE. Odhadní ceny překonaly jen dva dražené kusy. Jedním z nich bylo Porsche 356, které patřilo Janis Joplin.

Aukce veteránů zchládila očekávání

Štěpán Bruner

Druhá aukce RM Sotheby's v New Yorku vyvolala podstatně menší odezvu než premiéra Britů na americké půdě před dvěma roky. Zatímco tehdejší aukce historických vozů lámala rekordy, nyní RM Sotheby's utrhla celkem 72,5 milionu dolarů. Odhadovaný výnos měl přitom přesáhnout sto milionů dolarů.

Více než třetinu této sumy navíc tvořil prodej jediného vozu. Ferrari 290MM z roku 1956, v němž slavný Juan Manuel Fangio absolvoval neméně slavný italský závod Mille Miglia, se bez aukční přírůžky prodalo za 25,5 milionu dolarů. I v jeho případě byla odhadovaná cena výše, mezi 28 a 32 miliony dolarů.

Pod odhadem dražební ceny RM Sotheby's skončila většina nabídky. Horní hranici odhadu překonaly jen dvě výjimky. Jednou z nich bylo Porsche 356, které vlastnila zpěvačka Janis Joplin. Prodalo se za

1,7 milionu dolarů, téměř trojnásobek odhadu.

Podle analytiků se tak obrací trend minulých let, kdy alternativní investice včetně historických vozů přilákaly řadu investorů, s čímž souvisel prudký růst cen a vlna rekordů v aukčních síních.

„Stagnace, respektive pokles se už na konci roku 2014 a zejména ve druhém pololetí 2015 dal sledovat a přirozeně tento podzim a zima ukazují, že byl v mnoha případech dosažen vrchol,“ uvedl Radek Pokorný, spoluzakladatel investičního fondu Engine Classic Cars.

Jak upozornil server classiccars.com, ceny v aukci odpovídají skutečné hodnotě vozidel, zatímco předaukční odhady byly „přehnaně agresivní“. „Představa, že ceny dál prudce porostou, je směšná a nereálná,“ píše server.

Podle Pokorného se propad cen nedotkne všech veteránů, ceny některých dál porostou. **Více E15.cz**

Z parketu

David Kocourek

Výzvy pro Evropskou radu

Po rozhodnutí americké centrální banky se pozornost trhů může přesunout na evropský kontinent. Dnes a zítra v Bruselu zasedá Evropská rada, která má na programu kromě bezpečnostních otázek a migrace i ekonomická témata. Z nich se bude předně diskutovat o dokončení bankovní unie. Její první dva pilíře vstupují v platnost na počátku roku, ale diskuze ohledně třetího pilíře bankovní unie (systému pojištění bankovních vkladů v rámci celé eurozóny) bude ještě složitá. Návrh komise, který obsahuje postupný přechod na evropský rámec rozvržený až do roku 2024, bude pravděpodobně podroben kritice. Fungování jednotného trhu, další ekonomické téma na stole, se bude projednávat z hlediska energetické unie, což bude zajímavé v souvislosti se skončenou klimatickou konferencí v Paříži. Dále to pak bude jednotný digitální trh a společný trh kapitálu. V žádném z výše uvedených témat se ovšem neočekává zásadní posun stejně jako v diskuzi o Brexitu. U tří britských podmínek (změny pro členy eurozóny nedopadnou na nečleny, zlepšení volného pohybu zboží, služeb a kapitálu, odstranění závazku pro Británii ohledně budoucí užší integrace kontinentu) se nečeká zásadní názorový střet. Kamenem úrazu bude omezení sociálních benefitů pro imigranty, které komise považuje za diskriminační. Už i tyto diskuze bez velkých závěrů ovšem mohou trhy zneklidňovat, nemluvě o tom, že v neděli budou ve Španělsku volby, jejichž výsledky jsou také velmi očekávány.

Autor je ekonomem
Komerční banky

Krátce

J&T znovu navyšuje kapitál

Banka J&T po třech měsících opět navyšuje kapitál. Prodej hybridních cenných papírů na pomezí akcií a dluhopisů hodlá získat

bezmála 1,5 miliardy korun. Od loňska jde už o třetí emisi takzvaných perpetuitních certifikátů s devítiprocentním výnosem, skrze které J&T celkově získala skoro 3,5 miliardy korun.

Více E15.cz

Fico chce opci na část podílu v elektrárnách

Slovensko má zájem o získání předkupního práva na 17 procent akcií z většinového podílu Enelu ve slovenských elektrárnách. Memo-

randum by v případě dohody mělo být podle premiéra Roberta Fica podepsáno s dohodou, na jejímž základě Enel prodá v první fázi 33 procent akcií českému EPH. Enel drží 66 procent. /buk, čtk/

Více E15.cz

A151014102

INZERCE

ZÍTRA TO ROZTOČÍME, DRAHOUŠKU...!

Prima MAX

DNES 20.15

Ruské zbrojovky zažívají zlaté časy

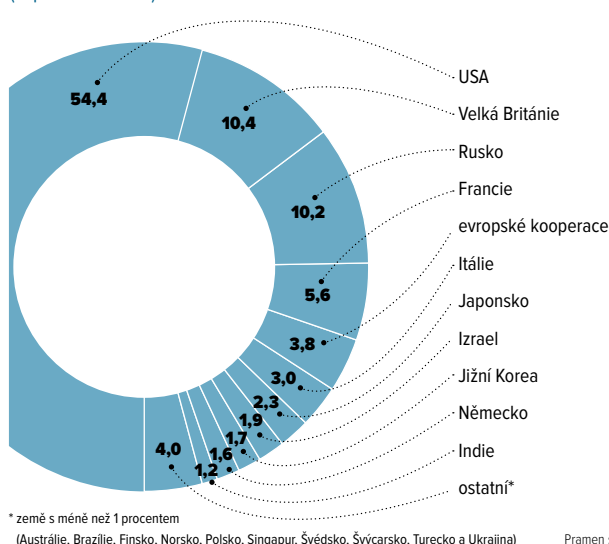
■ Navzdory sankcím Západu a ne zrovna ideální kondici národní ekonomiky se ruským zbrojařům daří skvěle.

Jan Pavec

I když se ruská ekonomika potýká s problémy kvůli nízkým cenám energetických surovin, zbrojnímu průmyslu se daří. Podle analýzy švédského mezinárodního institutu SIPRI zvýšilo loni jedenáct ruských největších firem svoje prodeje o polovinu. Pomohlo jim hlavně masivní zbrojení ruské armády. Přestože se zbrojařskému sektoru loni zúžily možnosti kvůli sankcím ze strany Evropské unie a USA, oproti loňsku se podařilo zvýšit vývoz o více než 13 procent.

Důležitými exportními oblastmi jsou pro Rusy Indie a Čína, vysychá naopak syrský trh. Vláda Bašára Asada totiž po čtyřech letech vojenského konfliktu už nemá na zaplacení dalších zbrojních

Podíl zemí na prodeji zbraní v letech 2013–2014
(v procentech)

dodávek peníze. „Rusové v zásadě říkají: zaplatíte, dodáme. Jinak nic nebude,“ řekl serveru Business Insider jeden z autorů výzkumu Siemon Wezeman. Dohromady loni ruské firmy prodaly zbraně a vojenské vybavení za 44,66 miliardy dolarů.

Největší prodeje, bezmála devět miliard dolarů, utržila firma Almaz-Antej. Ta je mimo jiné producentem raketového systému BUK, který loni podle nizozemských vyšetřovatelů nad východní Ukrajinou sestřelil boeing letecké společnosti

Malaysia Airlines. Ukrajinským společnostem naopak tržby klesly o 37,4 procenta. „Výrazný pokles vyvolalo narušení výroby způsobilé konfliktem na východě země, ztráta ruského trhu i pád místní měny,“ řekl Wezeman.

Zdaleka největší zbrojní velmocí ale zůstávají Spojené státy. Prodeje amerických zbrojařských společností dosáhly ve stovece největších světových firem podílu 54,4 procenta s 234 miliardami dolarů. Spolu s evropskými firmami Západ stále zaujímá čtyři pětiny trhu, jeho podíl ovšem klesá.

U evropských armád často bývá nákup nového vybavení tou první položkou, ve které dochází k úsporám. Prodeje naopak zvýšily turecké zbrojní společnosti. Ankara se čím dál více snaží ve vyzbrojování spoléhat na domácí zdroje a zároveň posilovat vývoz.

Celkový obrát stovky největších zbrojních firem klesá už čtvrtý rok, proti roku 2013 loni klesl o 1,5 procenta na téměř 10 bilionů korun.

Více E15.cz

Krátce

Rusko brzdí volný obchod s Ukrajinou

Ruský prezident Vladimir Putin nařídil, aby ruská vláda od 1. ledna pozastavila dohodu o volném obchodu s Ukrajinou. Zdůvodnil to mimořádnými okolnostmi ovlivňujícími zájmy a ekonomickou bezpečnost Ruska. Ve stejný den vstupuje v platnost ukrajinská dohoda o volném obchodu s EU.

Makedonci zvažují změnu názvu své země

Makedonie je připravena jednat s Řeckem o změně názvu země, a ukončit tak po 24 letech spor, který jí blokuje vstup do NATO a EU. Řekl to makedonský premiér Nikola Gruevski s tím, že případnou změnu názvu země by měli schválit občané v referendu.

Švýcaři zveřejnili jména majitelů spících účtů

Švýcarské banky včera zveřejnily jména více než 2600 majitelů účtů, na kterých nejméně 60 let nezbyla zaznamenána žádná aktivita. Dědicové tak mají poslední možnost požádat o majetek, než případně státu. Na účtech je kolem 44 milionů švýcarských franků. /čtk/

PŘED SUMMITEM

JDE O TO ukončit válku v Sýrii bez Asada... Asad nikdy nemůže být součástí dlouhodobého řešení, prohlásila včera německá kancléřka Angela Merkelová v projevu, v němž seznámila Spolkový sněm s postojem, který bude Německo prosazovat na dnes zahajovaném summitu EU.

Le Penová zveřejnila násilí islamistů

Drsné snímky uřezávání hlav a dalšího krutého násilí páchaného radikální organizací Islámský stát se včera ve Francii staly prostředkem virtuální potyčky mezi krajně pravicovou Národní frontou (FN) a místním novinářem. Otřesné záběry začala tweetovat šéfka FN Marine Le Penová v reakci na tvrzení novináře, který podle ní přirovnal stranu k IS.

„Paralela mezi IS a FN, kterou ráno v rozhlasové stanici BMFTV-RMC učinil Jean-Jacques Bourdin, je nepřijatelný úlet. Musí své tvrzení odvolat,“ napsala nejprve rozzlobená Le Penová.

Poté umístila na Twitter i tři fotky ukazující kruté násilí džihádistů. „IS, to je tohle!“ připsala ke snímkům šéfka parlamentní strany. Vzápětí se k ní zasláním podobných snímků přidali mnozí uživatelé sítě z řad jejich přívrženců.

Francouzský premiér Manuel Valls jednání Le Penové odsoudil. Obvinil ji, že šířením fotografií o zvěrstvách IS „podněcuje veřejnou diskuzi“ ve Francii, kde žije na šest milionů muslimů a kde se proti nim stupňuje násilí. Podle něj jde i o morální chybu Le Penové a její neúctu k obětem džihádistů. /čtk/

Oceňovací a znalecká ZNALECKÝ ÚSTAV

Zpracování znaleckých posudků v oboru ekonomika
se specializací:

- ceny a odhady staveb a pozemků
- ceny a odhady movitých věcí (auta, stroje a zařízení, technologie)
- ceny a odhady podniků (jejich částí, akcií, pohledávek, apod.)

Výhody pro Vás:

- úspory ve Vašich nákladech
- profesionalita bez kompromisů
- ochrana Vašich obchodních zájmů
- rychlost a flexibilita
- celorepubliková působnost

Oceňovací a znalecká kancelář s.r.o.

Václavské náměstí 832/19, Praha

tel./fax +420 581 331 601

info@posudek.com

www.posudek.com

Amerika hledá talent aneb Kdo usedne v Bílém domě

■ O tom, kdo bude další **prezident Spojených států amerických**, rozhodnou voliči až v listopadu příštího roku. Americká veřejnost přesto už několik měsíců žije předvolební kampaní, která stále více připomíná **nekonečnou reality show**. Na post lídra světové velmoci si brousí zuby tři demokraté a čtrnáct republikánů.

Marian Hronek

Příští rok američtí voliči rozhodnou, zda do Bílého domu zamíří opět představitel demokratů, nebo jej vystřídá někdo z republikánů. Do té doby se musí obě strany rozhodnout, kterého kandidáta do voleb vyšlou.

Charakteristickým rysem probíhající předvolební kampaně je výrazný nepoměr kandidujících. Počet demokratických adeptů na prezidenta se zúžil na tři, republikáni pak nabízejí 14 jmen, z nichž se dá

vybrat pět nejnadějnějších. Výhodou demokratů je to, že mají jasněho favorita: Hillary Clintonovou. Kandidáti Republikánské strany si naproti tomu šlapou na paty a jejich preference se často dramaticky mění.

K demokratickým uchazečům o Bílý dům patří kromě Clintonové bývalý guvernér státu Maryland Martin O'Malley. Průzkum agentury PredictWise mu dává pětiprocentní šanci na úspěch, Clintonovou ohodnotil 94 procenty. Třetím a posledním je čtyřiasedm-

desátiletý senátor Bernie Sanders, kterému agentura přisuzuje pouhé jedno procento. Odhad vychází nejen z průzkumů veřejného mínění nebo stranických žebříčků, ale bere v potaz i podporu sponzorů či vlivných spolustraníků. „Bratřá váženě většinu průzkumů je tak dlouho před volbami velmi ošidné,“ upozorňuje deník the New York Times a dodává, že v minulosti se osvědčily právě odhady PredictWise, které vytvářejí lidé z firmy Microsoft. Propastné rozdíly mezi jednotlivými

odhady jsou způsobeny například tím, že některé z nich berou v potaz pouze podporu voličů, zatímco jiné si všímají, nakolik je kandidát podporován špičkami ve vlastní straně. Kontroverzní Donald Trump má například úctyhodnou popularitu mezi voliči, nestojí však za ním ani jeden senátor nebo kongresman. Šanci na to, aby porazil soupeře ve své vlastní straně, proto politologové považují za mizivou. To je důvod, proč v některých grafech triumfálně vede a v jiných je na nule.

Hillary Rodham Clintonová (68)

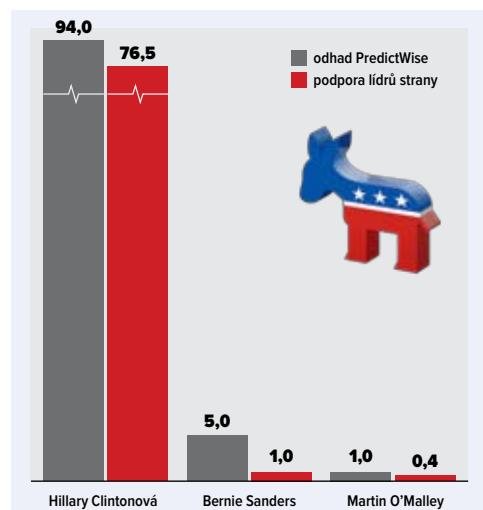

bývalá ministryně zahraničí

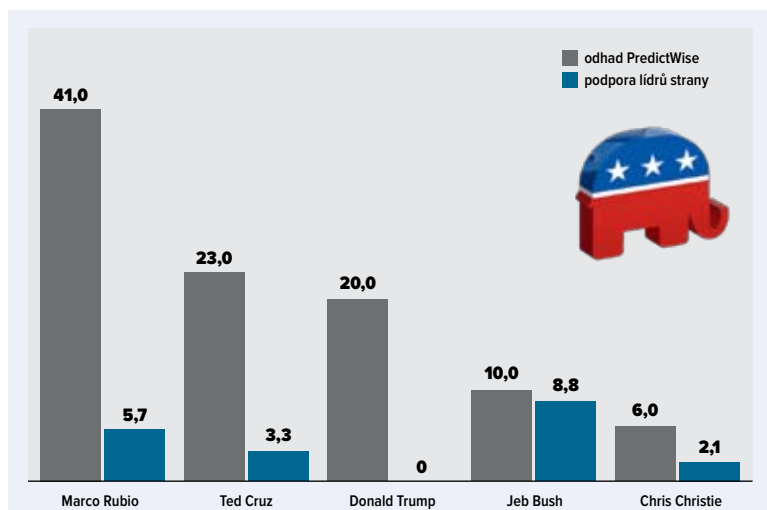
„Obyčejní Američané potřebují zastávce a já jim chci být.“

Nespornou výhodou Clintonové jsou její bohaté zkušenosti v politice. Manželka bývalého prezidenta Billa Clintona je také ve srovnání s jinými kandidáty dobře známou osobností a těší se podpoře sponzorů. Její volební poselství cílí zejména na střední třídu. Clintonová ve své kampani zdůrazňuje význam „obyčejných, tvrdě pracujících lidí“ a vymezuje se proti bohatým finančníkům, jejichž vliv na chod společnosti hodlá omezit. Aby ukázala, že má blízko k obyčejným lidem, objíždí voliče v malé dodávce a navštěvuje i zapadlé kouty země. Kritici Clintonové vyčítají, že její poselství je ve srovnání s ostatními kandidáty poněkud ponuré. Uškodit jí může i poměrně vysoký věk a aféra s používáním soukromé elektronické adresy v době, kdy vedla ministerstvo zahraničí.

Šance demokratů (v procentech)

Šance republikánů (v procentech)

Marco Rubio (44)**senátor za Floridu**

„Jste připraveni na nové americké století?“

Rubio se narodil na Floridě kubánským emigrantům. Ve své kampani zdůrazňuje mládí a rozmanitost. Stylizuje se do role nové krve strany a vyhraňuje se proti republikánským matadorům, kteří nedokážou oslovit mladé lidi, přistěhovalce nebo chudší vrstvy. Obamův program zdravotní péče označuje za pohromu. Zpochybňuje, že by globální oteplování bylo způsobeno člověkem, a imigrantům hodlá nabídnout možnost získat americké občanství. Pod tlakem veřejného mínění nicméně připouští potřebu lepšího zabezpečení hranice s Mexikem. Prosazuje aktivnější roli USA na mezinárodní scéně.

Ted Cruz (44)**senátor za Texas**

„Když americký lid povstane a bojuje za svobodu, jeho moc nezná hranic.“

Jeho otec pochází z Kuby, matka má irské a italské kořeny. Jako vystudovaný právník byl poradcem kongresmana Johna Boehnera, později pomáhal s předvolební kampaní Georgi W. Bushovi. Vyhraňuje se velmi ostře vůči Obamově politice. Prosazuje tradiční konzervativní hodnoty, je proti potratům či sňatkům homosexuálů. Je zastáncem práva na držení zbraní, ostrým kritikem imigrační reformy a odbory považuje za nutné zlo. Podporuje trest smrti a nesouhlasí s legalizací marihuany. Je proti americké účasti v syrském konfliktu.

Donald John Trump (69)**realitní magnát**

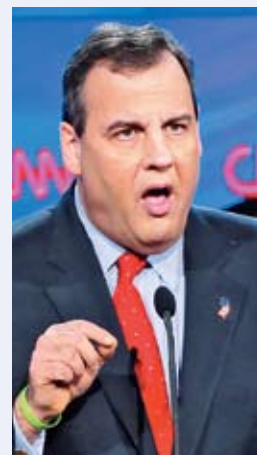
„Učínme Ameriku zase skvělou!“

Trumpova matka pochází ze Skotska, jeho otec byl synem německých přistěhovalců. Jeho společnost provozuje kasina a hotely po celém světě. Podle časopisu Forbes je 488. nejbohatším člověkem světa. Američané jej znají z televizní reality show kanálu NBC. Díky svému neomalenému vystupování a nevybíravému slovníku je nejvýraznější postavou předvolebních debat. Na každý problém má různé řešení: 11 milionů nelegálních přistěhovalců by deportoval, mezi USA a Mexikem navrhuje postavit zeď, muslimům by zakázal vstup do země. V debatách s oblibou slovně napadá své oponenty a mnozí republikáni jej považují za pohromu pro stranu. Na svém webu se Trump chlubí sedmdesátiprocentní podporou svých spolustraníků. Komentátoři se však shodují, že po úterní televizní debatě jej dohnal (nebo dokonce předstihl) Ted Cruz a Marco Rubio je pár kroků za nimi.

Jeb Bush (62)**bývalý guvernér Floridy**

„Za silnější, bezpečnější a svobodnější Ameriku.“

Bratr a syn dvou bývalých prezidentů se snaží ukázat, že má svoji vlastní vizi. Většinou ale zastává typické konzervativní postoje, jako je odpor k potratům nebo podpora práv držitelů zbraní. Nepřekvapuje ani plánem snížit daně nebo návrhem zvýšit důchodový věk. Na rozdíl od svých předchůdců stejného jména nesouhlasí s větším zapojením americké armády na Blízkém východě. Dohodu USA a dalších zemí s Íránem ohledně nukleárního programu označuje za „děsivou“. Bush podporuje posílení pravomocí tajných služeb včetně agentury NSA, která sbírá a vyhodnocuje údaje o telefonních hovorech Američanů.

Chris Christie (53)**guvernér New Jersey**

„Říkám prostě, jak to je.“

Jeho matka pochází ze Sicílie, po otci zdědil německé, skotské a irské geny. Ve své kampani se stylizuje do role chlapíka, který si nebere servítky a nebojí se říkat věci na rovinu. Voliče přesvědčuje sloganem, který má vystihovat jeho charakter: „Opravdový. Čestný. Přímý.“ Nejčastěji kritizuje americkou justici kvůli nepřiměřeným trestům za drobnou kriminalitu, zejména u drogových deliktů. Je rovněž hlasitým zastáncem státu Izrael, který si podle něj zaslouží naprostou a nekolísavou podporu USA. A pokud jde o syrské uprchlíky, nepřijal by do země „ani osiřelá batolata“.

SHOW NA POKRAČOVÁNÍ. Seriál přímých přenosů debat republikánských kandidátů připomíná turné hvězd showbyznysu. Snímek je z Las Vegas, odkud vysílala CNN.

Novou průmyslovou revoluci pocítíme do pěti let

■ Siemens je jedním z průkopníků čtvrté průmyslové revoluce, v níž se výroba výrobků zkomponuje se zpracováním velkých dat a digitálním řízením vývoje a výroby. „Již jsme vytvořili linku na výrobu jističů, která některé prvky průmyslu 4.0 obsahuje,“ říká **Eduard Palíšek**, generální ředitel Siemens v ČR.

Jan Stuchlík

ES Na strojírenském veletrhu jste představili několik konceptů digitalizace výroby, které odpovídají trendům takzvané čtvrté průmyslové revoluce. Jaký je o tato řešení ze strany průmyslových firem zájem? Řešení jako například softwarové prostředí Teamcenter nebo automatizační techniku již dodáváme. Ale ten pravý čas teprve přijde. Teď je třeba připravit infrastrukturu. Mnozí si pod pojmem průmysl 4.0 představují pouze digitalizaci, ale ta je jenom jednou z částí celého konceptu. Jiní pod tímto pojmem vidí pouze robotizaci, ale to je také jen část pravdy. Nasazení robotů v průmyslu zvyšuje pružnost výroby, ale není to hlavní stavební kámen. Řadu operací nemá smysl robotizovat. Úvaha, že větší automatizace připraví lidi o práci, je neopodstatněná.

ES Jakou infrastrukturu je třeba připravit? Hlavně datovou infrastrukturu. Musíme se podívat na existenci rychlého internetu s dostatečnou přenosovou kapacitou. Musí mít připravené cloudové kapacity. Musí být vyřešena otázka bezpečnosti přenosu dat. Najednou se budou v datovém prostoru pohybovat velmi citlivé informace. Budou se muset nastavit principy, jak se s těmito daty pracuje, kdo je za ně zodpovědný, jak se zabrání jejich zneužívání. Totéž platí pro osobní data.

ES Není to vše jen způsob, jak do marketingu aplikací průmyslu 4.0 vtáhnout stát, aby tak částečně udělal práci za vás při propagaci vašich zařízení? Tak to není. Jde o boj o konkurenceschopnost. Dnes už nekomunikují jen lidé mezi sebou nebo lidé s technikou. Čím dál více spolu komunikují i jednotlivé stroje, předávají si informace o tom, v jakém jsou stavu, co právě provádějí, jak se mohou optimalizovat. Z této komunikace vzniká obrovské množství dat. V nich se skrývá hodnota,

je to v podstatě majetek. Například K-Mart začal analyzovat nákupní chování zákazníků, což mu pomohlo optimalizovat skladové zásoby, obměňovat sortiment v obchodech, tak aby byl pro zákazníky atraktivní. Tím byl konkurenceschopnější mezi ostatními řetězci. A nepotřeboval k tomu žádnou aktivitu ze strany státu.

ES Neměly by k novým technologiím přistupovat takto i české firmy, že když je to pro ně výhodné, tak řešení koupí a nebudou

se pořád obracet ke státu o nějakou podporu? Primární zodpovědnost je na firmách, je na nich, aby neztratily svou konkurenceschopnost. V budoucnu bude důležité, aby i subdodavatelé byli schopni firemní systémy a výrobu napojit na virtuální systémy odběratelů. Aby už třeba nepotřebovali písemnou objednávku a výkresovou dokumentaci na určité kabelové svazky, ale aby požadavek plynule tekly od odběratele k dodavateli podle jeho aktuální potřeby. Pokud firma takové očekávání nenaplní, bude snadno vyměněná za tu, která takovou možnost odběrateli nabídne. Na druhé straně firmy potřebují podmínky, aby takové systémy a opatření mohly zavádět. Ne všechno je ještě k dispozici.

ES V tom má hrát roli stát? Je třeba vytvořit podmínky, aby české firmy nebo vědec-

ká pracoviště dokázala svým know-how ovlivňovat směr, kterým se bude průmysl 4.0 ubírat. To znamená usnadnit vznik a rozvoj inovativních firem. Abychom nebyli jenom tím, kdo bude reagovat na dění ve světě.

ES Co tím konkrétně myslíte?

Třeba že se zapojíme do tvorby norem pro komunikační a bezpečnostní protokoly, aby byla zajištěna propojitelnost jednotlivých zařízení a aby to nebyla doména jen jednoho výrobce. Musí také vzniknout řada inteligentních čidel, protože stroje bez schopnosti vnímat fyzickou realitu nebudou schopny reagovat. V oblasti čidel máme v Česku solidní výzkum. V oblasti antivirové ochrany jsme světovou špičkou. Prostor pro Česko ve vývoji a definování nového prostředí, v němž se bude průmysl 4.0 uskutečňovat, je obrovský.

II Dnes už nekomunikují jen lidé mezi sebou nebo lidé s technikou. Čím dál více spolu komunikují i jednotlivé stroje. Informují se.

ES Jsou odvětví, která budou tahounem v nasazování nových výrobních konceptů?

Velkým motorem jsou automobilky. Siemens třeba spolupracuje s Masserati. Zavedením metod průmyslu 4.0 do výroby modelu Ghibli se zkrátila doba uvedení na trh na šestnáct měsíců a o třicet procent se zkrátil čas na vývoj. I v takovém exkluzivním zboží je rychlost inovací velmi důležitá, aby

„Sice se o Průmyslu 4.0 mluví jako o čtvrté průmyslové revoluci, ale to „r“ se dává do závorky, protože půjde o revoluční evoluci.“

do závorky, protože půjde o revoluční evoluci.

ES Dají se prvky Průmyslu 4.0 vidět ve vašich českých závodech?

V závodě v Letohradě, který funguje pod značkou OEZ, jsme vytvořili linku na výrobu jističů. Ta už některé prvky Průmyslu 4.0 obsahuje. Jistič se skládá z jednotlivých prvků, které na sobě mají QR kódy a nesou informaci o technologickém postupu. Pracovník montáže si díky čtečce QR kódu zjistí, z jakých komponent se má jistič skládat. Označí se mu regály ve skladě, kde jsou tyto součásti k dispozici. Na obrazovce se mu ukáže, jak má konečná sestava vypadat. Kamera zkontroluje, jestli je jistič složený tak, jak má být. Produkt si tak v podstatě řídí svou stavbu sám. V ostatních závodech budeme tyto prvky postupně zavádět, jak budou nabíhat nové produkty.

ES Je nějaká paralela mezi průmyslem 4.0 a energetikou 2.0, kde se mluví o chytrých sítích, vzájemné komunikaci výroben energie a spotřebitelů?

Je to hodně propojené. Bude-li požadavek na pružnost na straně spotřeby, budou muset i sítě pružně reagovat a dodávat energie v takové kvalitě a množství, jaké požadují jednotliví spotřebitelé. V budoucnu se koncept energetiky otočí. Nebude třeba vyvážit to, co se vyrobí, ale vyrobit to, co je požadováno.

ES Je v této nové energetice nějaký byznysový potenciál pro český Siemens?

Obrovský. Zařízení pro chytré sítě a systémy jejich vzájemné komunikace už nabízíme.

ES Na co se chcete zaměřit v Česku v dalších letech?

Kromě oblastí, o nichž jsme už mluvili, také na poskytování energetických služeb typu EPC neboli energetických služeb s garancí. Pro

tyto projekty je v Česku velký potenciál. Dokážeme zákazníkům vytipovat technologické změny v jejich energetických systémech, navrhnout je a zrealizovat. A také garantovat úspory, které jsme vyprojektovali. Tyto úpravy umíme také profinancovat a investice se pak splácí z dosahovaných úspor.

ES Jste schopni s těmito službami proniknout i do průmyslových firem, které o ně zatím moc zájem nemají?

Určitě. Když má podnikatel v průmyslu omezené peníze na rozvoj a má se rozhodnout, jestli je nasměruje do průmyslu 4.0 nebo do snížení energetické náročnosti budov, tak když mu někdo nabídne, že energetickou náročnost vyřeší za něj, tak ho taková nabídka jistě osloví.

ES Zní to logicky, ale firmy to moc nedělají.

Řada firem už na to přišla. Stačí začít od tak jednoduché věci, jako je osvětlení. Provedli jsme třeba komplexní renovaci osvětlení v našem brněnském závodě na výrobu parních turbín, kde to přineslo zajímavé výsledky. V Mohelnici jsme udělali komplexní rekonstrukci tepelného hospodářství, výrazně jsme snížili emisní zátěž CO₂ a podstatným způsobem snížili náklady na vytápění. Čím dál více firem si tyto potřeby uvědomuje stejně jako my.

Eduard Palíšek (52)

Od roku 2010 je generálním ředitelem skupiny Siemens

v České republice. V letech 1996–2009 zastával pozici generálního ředitele dnešního závodu Siemens Industrial Turbomachinery Brno na výrobu průmyslových parních turbín, který koupil koncern Siemens od společnosti Alstom v roce 2003. Od roku 1991 působil ve vysokých manažerských pozicích v českých i mezinárodních společnostech jako Alstom Power, ABB Energetické systémy a První brněnská strojírna.

si výrobek udržel konkurenceschopnost. Nedávno se dokonce vyrobilo celé auto metodou 3D tisku. Ten bude mít v budoucnu neoddiskutovatelnou roli ve výrobě.

ES Může být 3D tisk levnější než velkokapacitní sériová výroba?

Vtip je v tom, jak se takzvaná aditivní výroba uplatní v sériové výrobě nebo nově v individualizované hromadné výrobě. Představte si

třeba kombinaci klasického obrábění a aditivní výroby. Při výrobě dílu z odlitku můžete minimalizovat rozměr části, kterou potřebujete mít odlitu a opracovanou ze základního materiálu, a všechno, co tento minimální možný profil přesahuje, můžete dotisknout metodou 3D tisku. Tím se sníží energetická i materiálová náročnost výroby. To se může promítnout ve snížení ceny a zkrácení času výroby.

ES Jak daleko je tato budoucnost?

Hmatatelné dopady přijdou tak za pět let. Za nějakých patnáct let bychom měli vidět širší uplatnění těchto metod ve výrobě. Což je hrozně krátká doba, protože nikdo nemá zdroje na to, aby sešrotoval starou továrnu a nakoupil nové automatizované linky. Sice se o Průmyslu 4.0 mluví jako o čtvrté průmyslové revoluci, ale to „r“ se dává

Tvář dne

„Rádi bychom v aktivních zálohách dosáhli čísla pět tisíc, momentálně jsme na čísle 1200,

řekl ministr obrany
Martin Stropnický
str. 3

Foto: ČTK

Komentář

Michal Šnobl

Uhelná slepota české vlády

Ceny termálního uhlí na desetiletých minimech. Překvapení? V energetice dochází k dlouho avizovanému přelomovým změnám. Vše se ale rozjelo nečekaně rychle a směrem ještě nedávno podceňovaným. Zatímco úředníci v Bruselu líčí na „ošklivá“ fosilní paliva administrativní pasti v podobě nadále nefunkčního trhu EU ETS nebo cílování globálního poklesu teplot v horizontu desítek let, trh si jako vždy hledá cestu sám.

Stále více velkých finančních institucí od světových bankovních gigantů po vlády se pod tlakem veřejného mínění vzdává aktivit spojujících s uhlíkem energetikou. Mluví se o uhlíovém soumraku. Leč realita je robustnější. Stejně drastickým pádem jako dodávky černého uhlí prochází v posledních měsících v našem regionu i dodávky plynu. Plyn ztratil za poslední dva roky dvě pětiny ceny, za posledních pět měsíců 25 procent. A ani

to zřejmě není do budoucna vše. Tento vývoj souvisí i s propadem cen elektřiny v našem regionu včetně opětovného rozkolísání trhu s emisemi EU ETS.

Co ale překvapení je, je postoj českého energetického mainstreamu včetně vlády. Velmi pošetilá je víra, že v globalizovaném světě komodit, uvnitř evropské byrokracie a jako soused mocného Německa s extrémní energetickou politikou

Je vláda připravena řešit v budoucnu problémy podobné těm ostravským také v Německu?

má Česko ještě budoucnost vlastní energetiky pevně v rukou. Nadále je přehlížen fakt, že komoditní trhy se již bez kontroly uchýlily k samozmáhající politice, jejímž výsledkem bude kolaps části trhu a následné kontrolované dožití sektorových aktiv. Česká vláda má už dnes v podobě OKD před očima první důkaz potvrzující, že ti nejslabší jdou z kola ven. Přesto stále nechápe.

Jak jinak si vysvětlit postoj vlády k pošilhávání ČEZ po uhlíkových aktivech na východě Německa. Pod tlakem minulých akvizičních omylů,

problematických investic ve výrobě, provozních selhání v Dukovanech a drasticky padajících cen elektřiny má být skomírající hospodaření ČEZ nově vystaveno dalšímu nepřiměřenému riziku? A ještě na politicky a ideologicky řízeném energetickém trhu v Německu? Co má být výsledkem? Získání vystresovaných uhelných aktiv, která sice evidentně přezijí ještě dlouhá léta, nicméně pod obrovským politickým a veřejným tlakem a s minimálními maržemi.

Ty úvahy jsou o to divnější, že ČEZ tentýž region z důvodu rizika už jednou opustil. Je česká vláda připravena řešit v budoucnu obdobné problémy horníků jako dnes v OKD i v Německu, navíc pod kuratelou německých politiků? Kdy už si v Česku přiznáme, že volný společný trh s elektřinou v Evropě je politickou chimérou a realita směřuje k úplnému opaku, tedy k rozpadu a dominanci národních řešení? To bude v případě Česka znamenat nutnost následovat Německo, možná s několika málo národními výjimkami. Ty si ale budeme muset horko těžko vydobýt na půdě EU. Domnívám se, že před českou energetikou stojí do budoucna jiné výzvy než si hrát na finančního spekulantů.

Autoři je analytikem J&T a minoritním akcionářem ČEZ

Glosa

Rok setrvačnosti

Ministr zdravotnictví si svou bilanční tiskovou konferenci načasoval dobře. Zatímco radostně pěl chválu na své letošní působení, zamítli ústavní soudci stížnost na jeho úhradovou vyhlášku, která určuje rozdělení peněz uvnitř zdravotnického systému. Takže jedna velká paráda.

Těžko od Německa v přímém televizním přenosu čekat něco jiného. Mezi „svými“, na sjezdu České lékařské komory, byl upřímnější. Když mu drtivá většina delegátů vzkázala, že není spokojena s prací ministerstva, ministr přitakal: „Také nejsem spokojen.“ Rezervy v řízení rezortu jsou značné. Němeček lije do systému erární peníze po cisternách, ale na oplátku nic nežádá. Legislativní plány mají zpoždění. Zrušení poplatků navzdory velkým slovům není žádná výhra. O nutnosti nějaké formy připlácení za nadstandardní péči už se mluví i v ČSSD, ale ministr jako by neslyšel. Rok 2015 byl ve zdravotnictví jen rokem setrvačnosti.

Martin Čaban

Kresba: Milan Kounovský

Tvrdý střet mezi dvěma Polsky

■ Měsíc po nástupu nové vlády otrása-
jí Polskem občanské protesty. Přístup
konzervativců k justici a dělbě moci
vzbudil velké vášně v Polsku, ale i v za-
hraničí. Šéf europarlamentu Martin
Schulz dokonce použil slova „státní
převrat“. Podstatu sporu popisuje ko-
mentář slovenského listu SME, který
hledá paralely s mečiarismem. Kon-
zervativní polský list Rzeczpospolita
nicméně vládu Beaty Szydlové hájí.

Stranu připravili Martin Čaban
a Petr Třešňák

 RZECZPOSPOLITA

Nestřílejte do Schulze

Martin Schulz to přehnal, to je jasné. Ale jak se má Polsko bránit stále vážnějším obviněním ze zahraničí, již jasné není. Domáhání se omluv politiků a médií není správnou cestou. Nikoho to totiž o ničem nepřesvědčí. Začneme Schulzem. Šéf evropského parlamentu se v německém rozhlasu zamyslel na téma „státní převrat v Polsku“. To by znělo absurdně i z úst publicisty, natož z úst politika, který reprezentuje nejdůležitější zemi evropského společenství. Převraty se provádějí silově. Typicky za účasti armády. Obvykle se tak děje v zemích, kde se volby konají nanejvýš jako stínohra. Třeba v Súdánu či Gambii. Proč k těmto změnám Schulz řadí Polsko? Těžko říct. Jeho slova zaskočila i polskou opozici. To je dobré znamení – i opozice začíná chápat, že Poláci sami umí nejlépe vyhodnotit dění ve své zemi a nepotřebují poučení ze zahraničí. Debata probíhá bez jakýchkoli omezení. Svoboda projevu je v Polsku větší než v domovině šéfa evropského parlamentu, kde je debata o přílivu tisíců utečenců tlumena filtrem politické korektnosti a historické odpovědnosti za zločiny spáchané na ostatních národech. Po tomto optimistickém prohlášení se vraťme k polské obraně před útoky z ciziny. Možná polské orgány ani nemají v úmyslu Západ přesvědčovat o svých záměrech. Pokud však ano, bylo by paradoxně dobré předložit je Evropskému parlamentu. A předtím hledat spojení mezi státy a stranami, které také nemají v oblibě povýšené besserwissen ve stylu Martina Schulze.

 die tageszeitung

Neschopni kompromisu

Polsko není Maďarsko. Země má silnou tradici občanské společnosti. Nebyly to opoziční strany, kdo teď vyrazil protestovat, ale občanské hnutí s kořeny v původní Solidaritě. Opozice se přidala a v neděli protestovalo proti měsíc staré vládě Práva a spravedlnosti 50 až 70 tisíc lidí. O den později zaplnily ulice rovněž desítky tisíc lidí, tentokrát na podporu vlády. Ironie dějin: v sobotu i v neděli vlály ulicemi polské vlajky a zněla polská hymna. Existují dvě Polska, která na sebe vzájemně rvou, ale prakticky nedokážou najít společnou řeč. Ani v parlamentu. To první se cítí dobře ukotvené v Evropě, to druhé mluví o Bruselu jako o drzém poručíkovi: evropské peníze patří Polsku, protože je po staletí obětí svých sousedů a nespolehlivých západních spojenců, ale nikdo nesmí Polákům radit, jak si mají vládnout. Bylo by možné najít kompromis, kdyby o to národní konzervativci stáli. Jenže toho nejsou schopni, takže eskalují konflikt a poškozují sami sebe. Opozice má teď před sebou celkem snadný úkol ukázat představu státu podle PiS jako návrat systému vlády jedné strany.

SME

V Mečiarových stopách

Nejtemnější scénáře, které se psaly po výhře Práva a spravedlnosti, jako by se v Polsku naplňovaly ještě rychleji, než vizionáři věštili. Je to škoda, protože Visegrád nepotřebuje nic méně než destabilizovanou ústřední mocnost regionu, již „hrozí občanská válka“, jak řekl Lech Walesa, a navíc ještě v klinči s Evropou. I když je děj časově roztažený, k přebírání moci Kaczynského stranou má nejbližší Mečiarova „noc dlouhých nožů“ (4. listopadu 1994). Vzpomínkou na ni si my starší můžeme udělat jakousi představu. Společná pro oba případy je cynická negace elementárních principů, na nichž funguje systém, který se může nazývat právním státem. To, že politicky spřízněný prezident odmítl jmenovat tři soudce zvolené bývalým parlamentem, připomíná zase mocenský zápas o prokuraturu, který se vedl na Slovensku. Až do takových detailů, že své odmítnutí publikovat ve sbírce zákonů rozhodnutí ústavního soudu rušící prezidentův krok zdůvodnila vláda takto: v ústavě se píše jen to, že nález má být zveřejněn, ale nepíše se, kdy. Situace není černobílá. V hříchu proti pravidlům žije i křičící opozice, která volila pět soudců předčasně starým parlamentem, když měla ještě většinu, což bylo také vše, jen ne košer. Nástup vlády Beaty Szydlové je jasnou zprávou, že polský společenský konflikt nebude mít konce a že ke zděšení Evropy i spojenců bude nejen pokračovat, ale ještě kulminovat.

Foto Reuters

Star Wars konečně přistály ve 21. století. V dobrém i zlém

Foto: Falcon

HRDINKA. Umí bojovat, pilotovat a navíc možná patří do jednoho slavného rodu. Seznamte se s Rey (Daisy Ridleyová), kolem níž vzniknou další díly Star Wars.

■ Na plátna se vrátila největší saga filmových dějin. Pod takovkou J. J. Abramse vznikl první díl úplně nové série.

Stanislav Šulc

Rodinná traumata, vzepření se vlastnímu osudu, boj totalitního pořádku s demokratickým chaosem, to jsou některá z hlavních témat sedmé epizody nejslavnější původně filmové série Hvězdné války, která se dostává do kin s podtitulem Síla se probouzí. Převodu mimořádně úspěšného hollywoodského klenotu se ujal tvůrce Ztracených J. J. Abrams, který takto modernizoval další významnou hvězdnou sérii Star Trek. A také Hvězdné války se tomuto

záračnému tvůrci podařilo skvěle.

Přitom na bedrech Abramse a jeho spolupracovníků byla ohromná tíže. Museli se poprat se sagou, kolem které vznikla skupina fandů počtem převyšující řadu národů. Navíc se sagou, o níž každý fanda ví opravdu úplně všechno včetně rodokmenů sebenevčetnějších postav. Tomu se šikovně vyhnuli tím, že se Epizoda VII. odehrává zhruba třicet let po ději Návratu Jediho (tedy chronologicky Epizoda VI., natočena však jako třetí v pořadí). A přináší většinu známých postav hranou i původními herci (což patří k největším Abramsovým úspěchům). Zároveň sedmý díl jako první

vznikal již pod vedením studia Walt Disney, které sagu koupilo. A to s sebou jistě také neslo nějaké požadavky – přinejmenším na přístupnost (sex tu nenajdete, krve jen poskrovnu) a také na to, aby se filmový vesmír Hvězdných válek mohl dál

v čase rozrůstat dalšími a dalšími snímky.

Přesto je výsledek perfektní. Sebenáročnějším fanouškům přinese řadu potěšení a odkazů na všechny předchozí díly. Všem divákům pak nabídne začátek velkého příběhu, který se bude moci rozvíjet mnoha směry. Abrams jako mazaný lišák pak velmi dobře ví, že nemůže přicházet s revolučními novinkami. Sedmá epizoda tak je vlastně aktualizová

vanou variací epizod IV. Nová naděje a V. Impérium vrací úder, z nichž si bere mnoho linek, motivů i zápletek. Jen je implementuje do vlastního vyprávění. Také jeho příběh je ještě feminističtější než původní saga (která však na svou dobu byla feministická až příliš), díky čemuž se Star Wars konečně skutečně dostaly do 21. století. Hlavní otěže přebírá talentovaná bojovnice Rey, jejíž nevyřešený původ i osud asi každý odhadne. Kolem ní se pak rozbíhá odvěký spor mezi jí reprezentovanou světlou stranou síly a tou temnou, již propadá Kylo Ren (o jehož původu se v průběhu filmu také dozvíte leccos zajímavého).

Boj však v této epizodě končí jen částečně a podobně jako v dalších velkých sagách poslední doby si filmaři nechávají až příliš otevřená dvířka pro další díly a film

tak dramaturgicky funguje jen napůl. Televiznost však již není v kontextu kinematografie tak sprosté slovo, jakým bývalo ještě před lety. Televizní seriály jsou populárnější než většina filmů, televizní tvůrci a herci berou více peněz, a tak jistě přiblížení se televizní povaze může Hvězdným válkám pomoci k dalším výdělkům. I proto je výběr J. J. Abramse, záračného kluka z televize, který proměňuje Hollywood, skvělou volbou. Navíc ve velkoleposti Hvězdné války opravdu nejsou žádné televizní béčko, ale stoprocentní hollywoodský spektakl.

Star Wars: Síla se probouzí

(sci-fi, USA, 136 minut)

Režie: J. J. Abrams

Hrají: Daisy Ridley, Harrison Ford, Carrie Fisher, Anthony Daniels, John Boyega, Adam Driver

Premiéra: 17. prosince

Hodnocení: 80 %

Hvězdné války se režisérovi J. J. Abramsovi podařily skvěle.

Charles Aznavour zazpívá Praze

Jedenadevadesátiletý francouzský šansonier Charles Aznavour, který je jednou z největších žijících osobností světové hudby, vystoupí 6. dubna poprvé v Česku. S rozlučkovým programem, při kterém zpívá neznámější písně ze své hudební kariéry, se představí v Kongresovém centru Praha. Předprodej vstupenek začne 21. prosince.

Zpěvák arménskému původu vystoupí v ČR poprvé, v bývalém Československu koncertoval jen jednou v Bratislavě v listopadu 1978. V Praze měl vystoupit v roce 1969, koncert ale v souvislosti se smrtí Jana Palacha zrušil. Do Prahy zavítal až v roce 2001, když natáčel nízkorozpočtový francouzský film Angelina.

S rozlučkovým turné vystupuje hudebník po celém světě od roku 2006. Od minulého roku koncertoval například v New Yorku,

Foto: artsmarketing.cz

Moskvě, Montrealu, Londýně a Varšavě. Letos v září absolvoval šest koncertů v Paříži a zatím poslední v listopadu v londýnské Royal Albert Hall. Koncert v Praze pořádá P&J Music v rámci série Jazz

Meets World ve spolupráci s Charm Music.

Aznavour za svou osmdesátiletou kariéru složil přes tisíc písní a nahrál desítky alb, jichž prodal přes 100 milionů kopií. Hrál také ve více než

60 filmech, k asi nejznámějším rolím patří ta ve snímku Françoise Truffauta Střílejte na pianistu. V anketě televizní stanice CNN byl Aznavour jmenován Největším umělcem 20. století. /čtk/

LEGENDA. Charles Aznavour za svého života složil přes tisíc písní a prodal 100 milionů desek.

Tipy **E15**

HBO • 20.00

MALLORY

Život se s Mallory nemazlil, po porodu syna se však dokázala vymanit z drogové závislosti a zvládla i období, kdy žila s dítětem na ulici jako bezdomovec. Její příběh sledovala třináct let Helena Třeštíková.

A151013309

INZERCE

Dopřejte si
MEGA VÁNOCE
S DELMART

30% SLEVA
NA VŠECHNA VÍNA V NABÍDCE

VÝHODNĚ NAKOUPÍTE TAKÉ DELIKATESY Z FRANCIE!

Tato nabídka platí od 17.-26. 12. 2015

DELMART

DELMART Zlatý Anděl,
Nádražní 344/25, Praha 5

www.delmart.cz
www.facebook.com/Delmart.cz

Dovolená v Česku už zase patří k dobrému tónu

■ Za poslední dva tři roky se toho hodně změnilo nejen v domácích turistických střediscích, ale také v myšlení Čechů, říká Ilja Šedivý, předseda představenstva společnosti Regata Čechy, která vlastní a provozuje mimo jiné dva hotely.

Imrich Rešeta

ES Jakou mají vaše hotely cílovou skupinu?

Naši klientelu můžeme rozdělit na dvě hlavní skupiny. Individuální hosté jezdí nejvíce v létě k Máchovu jezeru, v zimě a dnes už i v létě do Krkonoš. Jezdí k nám hlavně rodiny s dětmi, pro které máme dobře postavenou nabídku služeb. Dá se říci, že aktivní rodiny s dětmi jsou naše hlavní cílová skupina. Mimo sezonu nám dobrou obsazenost hotelů pomáhá udržet firemní klientela, což je pro nás druhý významný segment.

ES Mění se nějak individuální klientela v posledních letech?

Jezdí mnohem více Čechů. Částečně je důvodem nejistota v tradičních turistických destinacích, jako je Egypt, Turecko, Tunis a svým způsobem i Řecko. Samozřejmě svou roli hraje i slabá koruna. To znamená, že lidem se dovolená v zahraničí o více než deset procent prodraží. Význam má i to, že se o tom pořád mluví. Média připomínají, že je slabá koruna a zahraniční dovolená je drahá, i když ve skutečnosti to příliš dramatické není.

Těší nás, že se v posledních letech hodně změnil pohled na domácí dovolenou. Dovolená v Česku už zase patří k dobrému tónu. Není to jako před sedmi osmi lety kdy, kdo v létě nebyl u moře a v zimě v Alpách, jako by na dovolené nebyl. Říkám to samozřejmě s nadsázkou.

ES Je za tím i kampaň CzechTourismu, Česko, země příběhů?

Já tu kampaň považuji za zdařilou. Lidé mají rádi „příběhy“, chtějí zážitky. Například v hotelu u Máchova jezera máme kozí sýry z blízké farmy Nové dvory,

víme, od kterého pekaře nakupujeme pečivo, krutí maso je z chovu Brniště a v nabídce tuzemských vín máme i vína z místní Mělnické vinařské podoblasti od vinařství Kraus. Ale netýká se to jenom gastronomie, lidé chtějí autentické zážitky, jako je pohled na východ slunce nad Máchovým jezerem nebo z vrcholu Sněžky. Dnes jsou hosté celkově náročnější, když jedou do čtyřhvězdičkového hotelu, vyžadují opravdu čtyřhvězdičkový evropský standard. Vědí, co by měli dostat, a je to správné. Posun od kvantity ke kvalitě nás žene kupředu.

ES Čím je specifická Pec pod Sněžkou, kde máte hotel Horizont?

Pec je dnes nejrychleji se rozvíjející horské středisko v Krkonoších. Lyžařský areál má třetím rokem nového provozovatele SkiResort Černá hora – Pec, který každý rok investuje do lyžařské infrastruktury. Letos v Peci přibyla nová čtyřsedačková lanovka Zahrádky Express a v areálu na Černé hoře šestisedačka Hofmanky Express. Na jeden skipas dnes SkiResort v pěti areálech nabízí 41 kilometrů sjezdovek, z toho většinu uměle zasněžovaných. Areály jsou propojeny skibusy a dvě největší střediska, Pec pod Sněžkou a Černá hora, mají dokonce přímé lyžařské propojení. Při současném rychlém rozvoji si však Pec stále zachovává vlnitou atmosféru tradičního horského střediska.

ES Co se dá dělat v zimě u Máchova jezera?

Máchovo jezero má v zimě úplně jinou atmosféru než v létě. Je tam jedinečný klid. Když ale zamrzne, máme 280 hektarů přírodního kluziště. A pokud nasněží, na jezeře se upravuje bruslařská dráha a velké

■ Firmy se už nesnaží navenek prezentovat, že musí šetřit. Chtějí nové zážitky, vždy něco neotřelého. Největší procento firemních klientů je z oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a IT služeb.

hokejové hřiště přímo před hotelem, kolem jezera pak přibližně patnáct kilometrů běžeckých tras. Brusle a běžky máme k dispozici v naší půjčovně sportovních potřeb a populární je hlavně i hotelové sport a wellness centrum. To nabízí vnitřní bazén s výhledem na jezero, vířivku, parní kabinu, saunu, více druhů masáží, dvě bowlingové dráhy, stolní tenis, badmintonový kurt...

ES Kolik procent u vás tvoří domácí hosté?

V Horizontu je jich skoro padesát procent. Přibližně třicet procent je německá klientela, do deseti procent hostů přijíždí z Nizozemska a Belgie a stejně tak z Polska, kde máme asi největší rezervu. Rodiny s dětmi tvoří více než čtyřicet procent klientely v celoročním průměru. A v hotelu Port Češi zcela dominují, tvoří tři čtvrtiny.

ES Mění se nějak i korporátní klientela?

Její zájem se v posledních dvou letech jednoznačně zvedl. Je více poptávek a firmy se už nesnaží navenek prezentovat, že musí šetřit. Chtějí nové zážitky, vždy něco neotřelého. Největší

ČEŠI NA HORÁCH. Klientelu hotelu Horizont v Peci pod Sněžkou tvoří téměř z padesáti procent tuzemští hosté.

S VÝHLEDEM NA MÁCHOVO JEZERO. Hotel Port je od rekonstrukce v roce 2012 zcela nekuřácký. Mezi hosty dominují Češi.

procento firemních klientů je z oblasti bankovníctví, pojišťovnictví a IT služeb. Takové akce jsou více pracovní, ale ani zde nesmí chybět zmíněné zážitky. Specialitou jsou čistě teambuildingové, outdoorové akce. Proto jsme dnes schopni vedle stravování, ubytování a konferenčních služeb nabídnout široké spektrum aktivit i mimo hotel buď vlastními silami, nebo prostřednictvím osvědčených partnerů.

ES Pokud se na příští rok v létě uvolní kurz koruny, jak vás to zasáhne?

Slabá koruna napomáhá tomu, že pro zahraniční hosty jsou služby cestovního ruchu v ČR levnější. Posílení kurzu koruny by asi nemělo dramatický dopad, ale příjezdy zahraničních hostů by to bezpochyby negativně ovlivnilo.

Ilja Sedivý /56/

Je předsedou představenstva společnosti Regata Čechy, která byla do současné podoby transformována v roce 2000. V Praze firma spravuje a pronajímá nebytové prostory ve svých obchodních domech. Zároveň vlastní a provozuje i dva hotely – Horizont v Peci pod Sněžkou a Port na břehu Máchova jezera.

ES Chystá se elektronická evidence tržeb. Patříte k jejím zastáncům, nebo odpůrcům?

Jsem zastáncem. Naše společnost veškeré tržby a platy zaměstnanců řádně eviduje, neznáme praxi černých peněz na ruku. Proto nám plánované zavedení elektronické evidence tržeb nevadí a doufám, že přinese rovné podmínky pro všechny v našem oboru. Je však třeba, aby stát důsledně vymáhal dodržování podmínek, které nastaví. Ale vadí mi, že se elektronická evidence tržeb nemá zavádět plošně, ale jen v některých oborech podnikání.

ES Jak vnímáte zákaz kouření v restauracích, který možná vstoupí v platnost příští rok?

Sám jsem nekuřák a naše hotely jsou striktně nekuřácké. Otázku kouření a nekouření jsme řešili mnoho let. Nejdříve jsme hostům hotelu Horizont poskytli nezakouřenou vstupní halu a recepci, následovaly nekuřácké všechny pokoje a většina restaurací. Od letoška se nekouří v naší chloubě, Sky Clubu 18 v nejvyšším patře hotelu. A zatím jsme ani v anketách spokojenosti výhrady kuřáků nezaznamenali. Hotel Port je od své rekonstrukce v roce 2012 zcela nekuřácký. Přesto si myslím, že současná legislativní úprava kouření v restauracích je dostatečná. Stát by neměl regulovat úplně všechno.

Autor je spolupracovníkem redakce

To pravé vánoční překvapení!

z Prahy do Evropy

již za **2 199 Kč***

Rezervujte na **csa.cz**

* Cena za jednosměrnou letenku vč. tax a poplatku, počet míst je omezen. Více informací na csa.cz nebo v cestovní kanceláři.

V centru zájmu

Jan Kučmáš

Etický problém PR

Obor public relations má zase etický problém. Cílem Asociace PR agentur je tradičně budování reputace tohoto oboru, jehož součástí je přirozeně i hodnocení toho, co je a není správné. Když mne nedávno požádal jeden z našich klientů o zásah do otevřené diskuze pod kontroverzním článkem na internetu, příjemně mě překvapilo, že nepožadoval anonymní hájení jeho postoje. Věděl, že to není správné. V tom udělala Asociace už spoustu práce. Ale zůstává tu jiné etické dilema: o čem a jak by měli novináři psát? Když jsem mu začal vysvětlovat postoj autora tohoto článku,

tak mi odpověděl jednoduchou otázkou: Pro koho ten novinář pracuje, kterému mocnému podnikateli to vydavatelství patří? Novinář přece musí hájit zájem svého majitele... A na tento argument jsem neměl odpověď. Nemohl jsem mu vysvětlit, že čeští novináři mají vnitřní etický kodex. Všichni dobře víme, že autocenzura a finanční závislost na vydavateli jsou mocným bičem na nezávislost každého autora, vždyť komunistické noviny byly kontrolovány zejména tímto nástrojem. Jakou záruku pak mají

Dnes u nás neexistuje respektované sdružení, asociace či spolek novinářů, který by definoval a hlídal etiku práce novinářů.

inteligentní čtenáři, že jejich novináři se řídí jen vlastním svědomím a etikou žurnalistického řemesla, když dnes všechna média patří mocným podnikatelům, kteří si vydavatelství pořídili jako nástroj vlivu? Protože hodně reportérů a editorů osobně znám a strávil jsem hodiny diskuzemi o způsobu práce pod novými, českými vlastníky, já jim věřím. Ale co ostatní čtenáři? Dnes u nás neexistuje respektované sdružení, asociace či spolek novinářů, který by definoval a hlídal etiku práce novinářů. A obor PR má opět etický problém: protože uznávání novinářů jsou základem pro rozvoj tradičního public relations. Jako ve Velké Británii a Spojených státech, kde extrémně vlivné novináře s jasně definovanými etickými pravidly provází nejvyšší PR trh na světě.

Autor je předsedou Výkonné rady APRA

Zákon spoutá hypoteční reklamu

■ Každá reklama spotřebitelského úvěru musí obsahovat reprezentativní příklad, který nemilosrdně odhaluje pravou podstatu nabídky. Jeho povinná část „celková částka splatná spotřebitelem“ mě nepřestává fascinovat.

Filip Winter

I u těch nejsolidnějších bankovních ústavů většinou vrátíte o polovinu více, než si půjčíte. Pokud je tedy zákazník ochoten číst povinný příklad a pokud v něm inzerent přímo nelže, je dnes skutečně možné docela dobře srovnávat nabídky spotřebitelských úvěrů či alespoň pochopit, kolik vlastně taková půjčka bude stát. To se ale týká úvěru za pár tisíc. Když si chcete půjčit pár milionů na bydlení, najednou o něm není v reklamě ani slovo.

EVROPSKÁ SMĚRNICE

Proto není divu, že Evropská unie přichází s další směrnici, která zjednotí reklamní povinnosti dosud platné u malých úvěrů také do oblasti hypoték. Zdá-li se vám, že Brusel už to s tím množstvím směrnic vážně přehání, musím podotknout, že jde o první novou regulaci reklamy od roku 2006. Zcela upřímně řečeno, jedna docela logická směrnice za devět let není ničím, co by zrovna svědčilo o zavlité byrokracii.

Nová směrnice má číslo 2014/17/EU a musí závazně

Je nejvyšší čas

být SEXY!

OD AUTORKY
ROMÁNŮ,
KTERÉ BOŘÍ
TABU!

DOTISK
ÚSPĚŠNÉHO
TITULU

platit – tedy být přetavena v český zákon – od 21. března 2016. Směrnice se šíří týká poskytování hypoték; v oblasti reklamy pak přináší nové povinnosti směřující k tomu, že pouhé „již od 1,99 procenta“ nebude napřesrok v prvním jarním dnu stačit.

KILOMETROVÁ REKLAMA

Směrnice v obecné rovině po reklamě požaduje (tak jako řada předpisů před ní i po ní), aby veškerá reklamní a marketingová komunikace týkající se smluv o úvěru byla přiměřená, jasná a nezavádějící. Zakázány jsou zejména formulace, které mohou u spotřebitele vyvolat falešná očekávání ohledně dostupnosti nebo nákladů úvěru.

V konkrétní rovině pak každá reklama na smlouvu o úvěru, která uvádí úrokovou sazbu nebo jakékoli číselné údaje o nákladech úvěru pro spotřebitele, bude muset od 21. března 2016 uvádět konkrétní sadu standardních informací, mezi něž patří například totožnost věřitele, úroková sazba, příklad úvěru, RPSN, celková částka splatná spotřebitelem či upozornění na kurzová rizika.

VYČERPÁVAJÍCÍ INFORMACE. Každá reklama na smlouvu o úvěru, která uvádí úrokovou sazbu nebo jakékoli číselné údaje o nákladech úvěru pro spotřebitele, bude muset od 21. března 2016 uvádět konkrétní sadu standardních informací, mezi něž patří například totožnost věřitele, úroková sazba, příklad úvěru, RPSN, celková částka splatná spotřebitelem či upozornění na kurzová rizika.

se týká jen reklamy s číselnými údaji o nákladech úvěru, nikoli tedy pouhého zvolání „skvělá hypotéka“, „levná hypotéka“, „ještě levnější hypotéka“ a podobně.

Povinná sada standardních informací zabere s trochou nadsázky polovinu plakátu, protože musí

obsahovat totožnost věřitele, informaci, že smlouva o úvěru je zajištěna zástavním právem, úrokovou sazbu spolu s údaji o veškerých poplatcích, příklad úvěru, starou známou RPSN, která – pozor – musí být v reklamě uvedena alespoň stejně zřetelně jako jakékoli

úrokové sazby(?!), dále musí uvádět oblíbenou celkovou částku splatnou spotřebitelem a případné upozornění na kurzová rizika.

ÚVĚROVÁ REVOLUCE

Všechny tyto informace musejí být snadno čitelné nebo jasně slyšitelné podle toho, jaké médium je k reklamě užito. Posledně uvedená podmínka tak asi zruší dosavadní rozumný přístup České národní banky, která v bannerové či rozhlasové reklamě tolerovala pouhý odkaz na reprezentativní příklad, protože se do nich prostě nevejde. Nová úprava nejspíš nebude mít jiné řešení, než že číselné údaje o hypotékách v těchto reklamách prostě nebudou.

Ministerstvo financí, které má výše uvedené podmínky přenést do českého práva, tak činí jedním zákonem pro úvěry malé i úvěry hypoteční a přináší nad rámec výše uvedených povinností další detailní úpravu: od zákeřnosti až po regulaci slova „nezávislý“. Zatím

jde o pouhé návrhy s nejistým osudem, jistě však je, že na jaře příštího roku čeká úvěráře a jejich reklamní agenty malá revoluce.

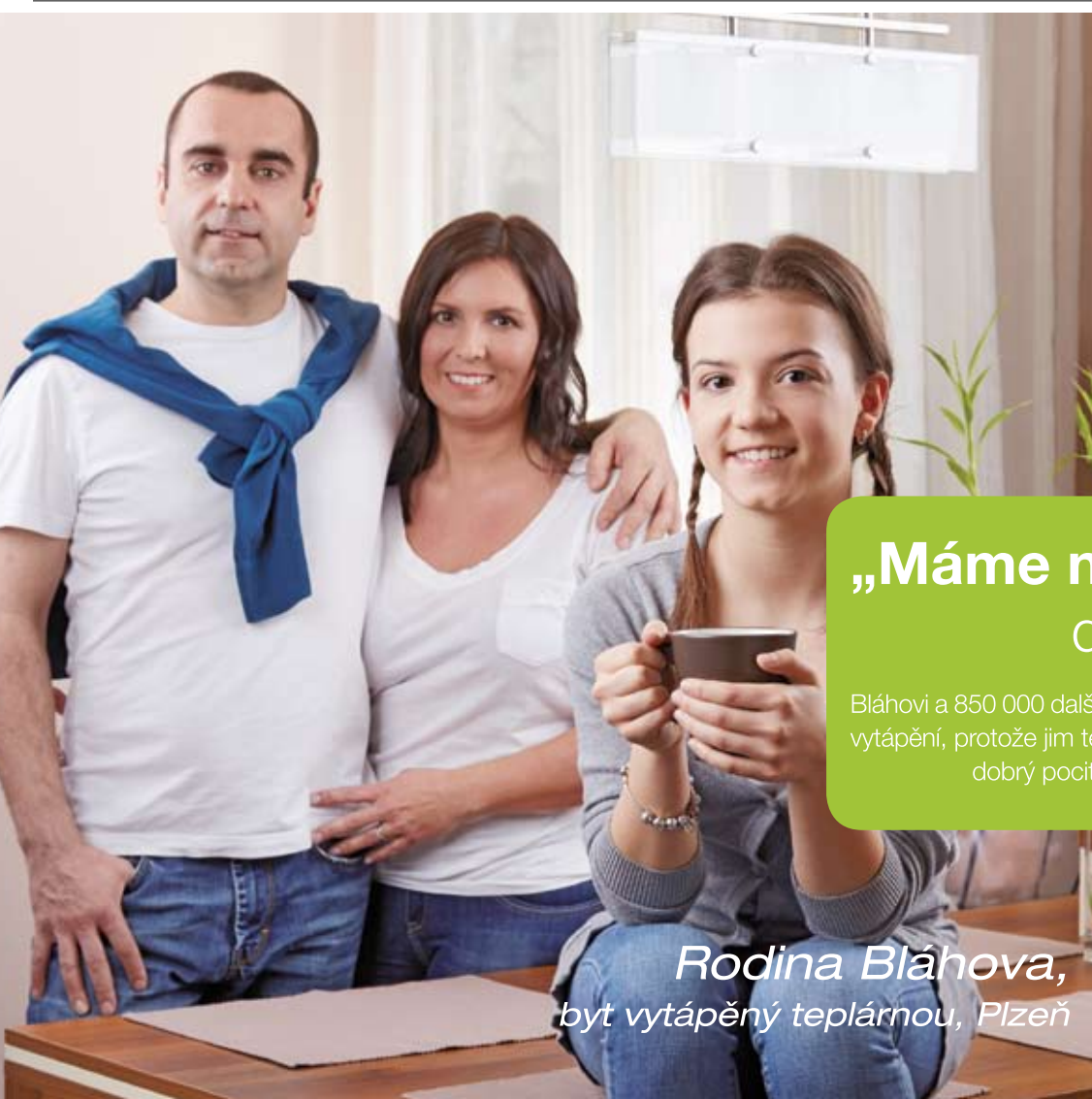
Autor je advokátem se specializací na marketingovou komunikaci

Více novinek ze světa médií, reklamy a marketingu naleznete v novém čísle měsíčníku Strategie, které vychází 18. prosince.

A150004725

INZERCE

7 Severní energetická

„Máme nejlevnější teplo díky českému uhlí!“

Bláhovi a 850 000 dalších domácností ušetří ročně tisíce korun na vytápění, protože jim teplo dodává teplárna na uhlí. Navíc je hřeje dobrý pocit, že nezatěžují životní prostředí.

*Rodina Bláhova,
byt vytápěný teplárnou, Plzeň*

www.7.cz

Foto dne

Foto Reuters

LÁZEŇ. V Chai Nat, hlavním městě stejnojmenné provincie v centrálním Thajsku, se teploty v tomto období šplhají až ke třiceti stupňům. Chlapec na snímku se koupe v kbelíku, který si postavil do stínu nákladního automobilu svého otce.

Šašek provokuje

Nebezpečně prázdný rok

Některé tradice by se měly dodržovat, ať se děje, co se děje. Jednou z takových je také šaškův projev k národu na konci roku.

Doposud vždy bylo možné sestavit seznam činů a událostí, které se nejužasnějšímu národu pod sluncem v daném roce nepodařily. Ale to letos není úplně možné, protože vše špatné z letošního roku je pouhým důsledkem špatných rozhodnutí národa z let předchozích.

Tak si to shrňme: Zeman, Babiš a uměle devalvovaná koruna na straně toho, co je a být by nemělo. Kvóty na všechno, milosrdenství, rozum na straně toho, co by být mělo, ale není.

Vše se to střetlo v uprchlické otázce, která v Česku sice reálně není na pořadu dne, ale virtuálně se stala jediným tématem společnosti. A jak s tím souvisí ty výše zmíněné průšvihy? Zeman a Babiš jako názoroví vůdci selhali a státnictví zaprodali za sna-

...někdo ty nepříjemné věci říkat musí

hu zalíbit se spodním deseti milionům (my, podle statistického úřadu horní půlmilion, s tím nesouhlasíme).

Soustavné devalvování národní měny pak je možná ještě nebezpečnější než rétorická cvičení zmíněných mudrlantů. ČNB svou aktivitou totiž důsledně a vědomě drtí už tak dost vyhladovělou populaci, která se jen dál utvrzuje ve falešném vědomí, že je zle. Nebylo, nebo alespoň nemuselo to být, ale díky centrální bance se Babišovy teze staly

většími a většími pravdami. A až se příští rok velkolepě koruna odpoutá od eura, bude tu země, již skutečná Evropa utekla tak daleko, že budeme moci leda posilovat své vise-grádské hnutí.

Ale musíme všude hledat pozitiva. Včera éterem prošuměla zpráva, že myslivci budou moci střílet divoká prasata po celý rok. Takže když to myslivcům půjde tak skvěle jako vždycky, příští rok tady nikdo moc nezbude. Tak šťastný a veselý.